

EUROPOS PARLAMENTAS

2014 - 2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

A8-0312/2015

26.10.2015

PRANEŠIMAS

dėl 2014–2020 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginės programos
(2015/2107(INI))

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

Pranešėjas: Ole Christensen

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	19
MOTERŲ TEISIŲ IR LYČIŲ LYGYBĖS KOMITETO NUOMONĖ	21
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	28

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl 2014–2020 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginės programos (2015/2107(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos preambulę ir į 3 bei 6 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir ypač į jos 3, 6, 9, 20, 151, 152, 153, 154, 156, 159 ir 168 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 1, 3, 27, 31, 32 ir 33 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1996 m. gegužės 3 d. Europos socialinę chartiją, ypač į jos I dalį ir II dalies 3 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 1944 m. gegužės 10 d. Filadelfijos deklaraciją dėl Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) siekių ir tikslų,
- atsižvelgdamas į TDO konvencijas ir rekomendacijas sveikatos ir saugos darbo vietoje klausimais,
- atsižvelgdamas į 2015 m. vasario 27 d. Tarybos išvadas dėl 2014–2020 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginės programos (6535/15) ir į 2015 m. spalio 5 d. Tarybos išvadas dėl naujos darbuotojų saugos ir sveikatos darbotvarkės siekiant skatinti geresnes darbo sąlygas,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1338/2008 dėl Bendrijos statistikos apie visuomenės sveikatą ir sveikatą bei saugą darbe¹,
- atsižvelgdamas į 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyvą 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo (pagrindų direktyva) ir į atskiras jos direktyvas²,
- atsižvelgdamas į 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų³,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo,
- atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą

¹ OL L 354, 2008 12 31, p. 70.

² OL L 183, 1989 6 29, p. 1.

³ OL L 299, 2003 11 18, p. 9.

2007/30/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 89/391/EEB, jos atskiras direktyvas ir Tarybos direktyvas 83/477/EEB, 91/383/EEB, 92/29/EEB bei 94/33/EB, siekiant supaprastinti ir racionalizuoti praktinio įgyvendinimo ataskaitas¹,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „2014–2020 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginė programa“ (COM(2014) 0332),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „2007–2012 m. Bendrijos darbuotojų sveikatos ir saugos strategija: gerinti darbo kokybę ir našumą“ (COM(2007) 0062),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Atnaujinta socialinė darbotvarkė: galimybės, prieinamumas ir solidarumas Europoje XXI amžiuje“ (COM(2008) 0412),
- atsižvelgdamas į Komisijos pranešimą dėl socialinių partnerių patvirtinto bendrojo susitarimo dėl streso darbe įgyvendinimo (SEC(2011) 0241),
- atsižvelgdamas į strategiją „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010) 2020) ir į jos vieną iš pagrindinių tikslų – iki dešimtmečio pabaigos Europos Sąjungoje padidinti užimtumo lygį iki 75%, be kita ko, užtikrinant didesnę moterų ir vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumą bei geresnę migrantų integraciją į darbo jėgą,
- atsižvelgdamas į Komisijos baltąją knygą „Adekvacių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkė“ (COM(2012) 0055),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos „Europa 2020“ rezultatų apžvalga“ (COM(2014) 0130),
- atsižvelgdamas į 2015 m. metinę augimo apžvalgą (COM(2014) 0902) ir į Bendrą užimtumo ataskaitą (COM(2014) 0906),
- atsižvelgdamas į savo 2001 m. rugsėjo 20 d. rezoliuciją dėl priekabiavimo darbo vietoje²,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui, kuriuo pranešama apie Europos pagrindų susitarimą dėl priekabiavimo ir smurto darbe (COM(2007) 0686),
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. vasario 24 d. rezoliuciją dėl sveikatos ir saugos skatinimo darbo vietoje³,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. liepos 6 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos Sąjungos sveikatos apsaugos sistemos darbuotojų apsaugos nuo adatos dūrio sužeidimų sukeltų kraujo infekcijų⁴,

¹ OL L 165, 2007 6 27, p. 21.

² OL C 77 E, 2002 3 28, p. 138.

³ OL C 304 E, 2005 12 1, p. 400.

⁴ OL C 303 E, 2006 12 13, p. 754.

- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl deramo darbo visiems skatinimo¹,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl 2007–2012 m. Bendrijos darbuotojų sveikatos ir saugos strategijos²,
 - atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 26 d. rezoliuciją dėl įmonių socialinės atsakomybės tarptautinės prekybos susitarimuose³,
 - atsižvelgdamas į savo 2011 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją dėl 2007–2012 m. Europos Sąjungos darbuotojų sveikatos ir saugos strategijos vidurio laikotarpio peržiūros⁴,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. kovo 14 d. rezoliuciją dėl su asbestu susijusių pavojų sveikatai darbe ir vis dar esančio asbesto pašalinimo galimybių⁵,
 - atsižvelgdamas į savo 2014 m. sausio 14 d. rezoliuciją dėl veiksmingos darbo inspekcijos kaip darbo sąlygų gerinimo Europoje strategijos⁶,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 11 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ir 2015 m. vasario 12 d. Regionų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl 2014–2020 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginės programos,
 - atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. nustatytus Bendruosius veiksmus dėl psichikos sveikatos ir gerovės,
 - atsižvelgdamas į principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“ ir į Europos iniciatyvą „Small Business Act“,
 - atsižvelgdamas į kampaniją „Sveika darbo aplinka – mažesnis stresas“, kurią šiuo metu vykdo ES darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonę (A8-0312/2015),
- A. kadangi fizinę ir psichinę sveikatą apsaugančios geros darbo sąlygos yra viena iš pagrindinių⁷ kiekvieno darbuotojo teisių, kuri pati savaime yra vertybė;

¹ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 321.

² OL C 41 E, 2009 2 19, p. 14.

³ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 101.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0589.

⁵ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0093.

⁶ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0012.

⁷ Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 31 straipsnio 1 dalis: „Kiekvienas darbuotojas turi teisę į saugias, jo sveikatą ir orumą atitinkančias darbo sąlygas.“

- B. kadangi dėl ekonomikos krizės sumažėjo darbo vietų saugumas ir išaugo netipinis užimtumas, taip pat sumažėjo įmonių, ypač MVĮ, pajamos; kadangi tai nereiškia, jį turėtų būti pamirštama darbuotojų sveikatos ir saugos svarba, taip pat didelės socialinės ir asmeninės sąnaudos, atsirandančios dėl reikalavimų pažeidimų sukeltų nelaimingų atsitikimų darbe;
- C. kadangi darbuotojų sveikata ir sauga yra viena iš pagrindinių visuomenės interesų, taip pat investicija, kuri didina įmonių našumą ir konkurencingumą bei socialinio draudimo sistemų tvarumą, taip pat suteikia žmonėms galimybę sveikai dirbti iki įstatymais nustatyto pensinio amžiaus; kadangi nelaimingi atsitikimai darbe ir profesinės ligos yra didelė našta visuomenei ir darbuotojų sveikatos ir saugos gerinimas visoje Europoje gali padėti atgaivinti ekonomiką ir pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslus, (šioje srityje kol kas padaryta maža pažanga siekiant, kad 75 % 20–64 metų amžiaus asmenų turėtų darbą);
- D. kadangi profesinės rizikos prevencija, sveikatos ir saugos skatinimas bei darbuotojų apsauga darbo vietoje yra pagrindiniai elementai siekiant pagerinti darbo sąlygas ir taip apsaugoti darbuotojų sveikatą, o tai suteikia daug socialinės ir ekonominės naudos atitinkamam darbuotojui ir visai visuomenei; kadangi 28 valstybių narių Europos Sąjungoje devynios iš dešimties įstaigų, reguliariai atliekančių rizikos vertinimus, laiko šiuos vertinimus naudingu būdu valdyti darbuotojų sveikatą ir saugą¹;
- E. kadangi SESV 153 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga remis ir papildys valstybių narių veiklą visų pirma darbo aplinkos gerinimo srityje siekiant rūpintis darbuotojų sveikata ir sauga;
- F. kadangi ES gyventojų senėjimas yra vienas iš svarbiausių iššūkių valstybėms narėms; kadangi esama tikėtinos gyvenimo trukmės nelygybės pagal socialines ir profesines kategorijas ir darbo sunkumą; kadangi, neskaitant raumenų ir kaulų sistemos sutrikimų, vyresni nei 55 m. darbuotojai dažniau serga vėžiu, širdies ligomis, kvėpavimo takų ligomis ar kenčia nuo miego sutrikimų²; kadangi 2010–2013 m. sveiko gyvenimo trukmės rodiklis sumažėjo 1,1 metų moterų atveju ir 0,4 metų vyrų atveju, kas išryškina poreikį ilginti tikėtiną sveiko gyvenimo trukmę, o tai taip pat sudarytų galimybę daugiau žmonių likti darbo rinkoje, kol jie faktiškai pasieks įstatymais nustatytą pensinį amžių;
- G. kadangi vėžys yra pirminė su darbu susijusių mirties atvejų priežastis³, po jos seka širdies ir kraujagyslių bei kvėpavimo takų ligos, o nelaimingi atsitikimai darbe sukelia tik labai nedidelį skaičių mirčių; kadangi lėtiniai sveikatos sutrikimai (pavyzdžiui, raumenų ir kaulų sistemos sutrikimai) yra plačiai paplitę ES ir gali sumažinti žmonių gebėjimą įsidarbinti arba likti samdomo darbo vietoje⁴, taip pat kadangi labai svarbu kuo anksčiau nustatyti, kuriems darbuotojams kyla rizika;

¹ Antroji Europos įmonių apklausa apie naują ir kylančią riziką (ESENER-2), Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra, 2015 m.

² Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo informacija: „Senėjančios darbo jėgos darbo sąlygos“ (angl. „Working conditions of an ageing workforce“), Eurofound, 2008 m.

³ Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros direktoriaus pareiškimas, 2014 11 18.

⁴ „Ataskaita apie lėtinėmis ligomis sergančių žmonių užimtumo galimybes“ (angl. „Report on Employment opportunities for people with chronic diseases“), Eurofound, 2014 m.

- H. kadangi administracinė našta ir tiesioginės sąnaudos, patiriamos įmonių dėl darbuotojų sveikatos ir saugos politikos, kuria skatinama gerovė, darbo aplinkos kokybė ir našumas, yra gerokai mažesnės negu sąnaudos, kurių atsiranda dėl profesinių ligų ir nelaimingų atsitikimų, kurių siekiama išvengti taikant ES reguliavimo sistemą¹; kadangi kai kuriuose tyrimuose teigiama, jog įmonės gali gauti didelę grąžą iš prevencijos priemonių²;
- I. kadangi mirtinų traumų darbe rodiklis ir darbuotojų, kurie praneša apie jų fizinei ir psichinei sveikatai bei saugai kylančius pavojus dėl jų darbo, dalis labai skiriasi įvairiose valstybėse narėse³ ir įvairiuose ekonominės veiklos sektoriuose, o tai rodo, kad reikia skirti daugiau dėmesio darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų įgyvendinimui ir jų vykdymo užtikrinimui, nes tai svarbus elementas užtikrinant darbuotojų sveikatą ir našumą;
- J. kadangi su darbu susijęs stresas ir apskritai psichosocialinė rizika yra vis svarbesnė problema darbuotojams ir darbdaviams visoje ES ir beveik pusė visų darbuotojų mano, kad ji būdinga jų darbo vietai; kadangi dėl su darbu susijusio streso daugėja pravaikštų, mažėja našumas ir susidaro beveik pusė kiekvienais metais prarastų darbo dienų; kadangi veiksmai, kurių imamasi psichosocialinei rizikai valdyti, labai skiriasi valstybėse narėse⁴;
- K. kadangi tvirti darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktai, kurie gerai įgyvendinami ir kurių vykdymas gerai užtikrinamas, yra svarbi atitikties darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimams sąlyga, kuri užtikrina darbuotojų sveikatą ir našumą per visą profesinį gyvenimą; kadangi darbo inspekcijos atlieka svarbų vaidmenį įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos politiką regionų ir vietos lygmenimis ir kadangi teisinių prievolių vykdymas daugeliui įmonių yra pagrindinė priežastis valdyti darbuotojų saugą ir sveikatą ir taikyti prevencines priemones⁵;
- L. kadangi visapusiškas darbuotojų įtraukimas, dalyvavimas ir atstovavimas įmonės lygmeniu bei vadovų įsipareigojimas yra labai svarbūs sėkmingai rizikos prevencijai darbo vietoje⁶ ir kadangi profesinių sąjungų organizuojamose darbo vietose mažesni nelaimingų atsitikimų ir ligų rodikliai;
- M. kadangi kova su nelaimingais atsitikimais darbe apskritai gali pavykti tik propaguojant

¹ „2007–2012 m. Europos darbuotojų saugos ir sveikatos strategijos vertinimas“ (angl. „Evaluation of the European strategy on Safety and Health at Work 2007-2012“), Europos Komisija, 2013 m., taip pat „Nelaimingų atsitikimų darbe ir su darbu susijusių ligų socialinės ir ekonominės sąnaudos“ (angl. „Socio-economic costs of accidents at work and work-related ill health“), Europos Komisija, 2012 m.

² Tarptautinės prevencijos grąžos įmonėms apskaičiavimas. Investicijų į darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą įmonėse sąnaudos ir nauda (vok. „Berechnung des internationalen „Return on Prevention“ für Unternehmen: Kosten und Nutzen von Investitionen in den betrieblichen Arbeits- und Gesundheitsschutz“), GUV, 2013 m.

³ „Penktasis darbo sąlygų tyrimas. Apžvalginė ataskaita“ (angl. „5th Working Conditions Survey, Overview Report“), Eurofound, 2012 m.

⁴ Antroji Europos įmonių apklausa apie naują ir kylančią riziką (ESENER-2), Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra, 2015 m.

⁵ Antroji Europos įmonių apklausa apie naują ir kylančią riziką (ESENER-2), Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra, 2015 m.

⁶ „Darbuotojų atstovavimas ir konsultavimasis su jais dėl sveikatos ir saugos“ (angl. „Worker representation and consultation on health and safety“), Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra, 2012 m.

visais atžvilgiais į žmones orientuotą gamybos proceso strategiją;

- N. kadangi reikia pakankamai išteklių, kad būtų galima tinkamai reaguoti į naujus ir besiformuojančius bei įprastus rizikos darbuotojų saugai ir sveikatai veiksnius, įskaitant asbestą, nanomedžiagas ir psichosocialinę riziką; kadangi daug darbuotojų, įskaitant statybų darbuotojus, gali patirti asbesto poveikį;
- O. kadangi mažų garantijų darbas žalingas darbuotojų sveikatai ir saugai bei kenkia esamoms darbuotojų sveikatos ir saugos struktūroms; kadangi mažų garantijų darbas gali neleisti darbuotojams dalyvauti mokymuose ir gauti darbuotojų saugos ir sveikatos paslaugas, be to, jis susijęs su psichiniu stresu dėl darbo vietos nesaugumo¹; kadangi pagal pagrindų Direktyvą 89/391/EEB darbdaviai įpareigojami sukurti sistemingą prevencijos politiką, taikomą visų rūšių rizikai; kadangi dėl darbo perdavimo subrangovams ir darbo per laikinojo įdarbinimo įmones atsakomybės už darbuotojų saugos ir sveikatos nuostatų taikymą nustatymas gali būti sudėtingesnis; kadangi nedeklaruojamas darbas ir fiktyvus savarankiškas darbas yra labai didelė problema darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės įgyvendinimui ir darbuotojų sveikatai ir saugai;
- P. kadangi socialiniai partneriai atlieka svarbų vaidmenį rengiant ir įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos politiką nacionaliniu, tarptautiniu ir ES lygmenimis; kadangi SESV 153–155 straipsniuose nustatoma socialinių partnerių kompetencijos sritis ir įgaliojimai derėtis dėl susitarimų, susijusių su darbuotojų sveikata ir sauga, ir juos vykdyti;
- Q. kadangi ES reguliavimo sistema siekiama nelaimingų atsitikimų darbe ir ligų prevencijos visų rūšių darbuotojams; kadangi kuo mažesnė įmonė, tuo prasčiau darbuotojai gali būti informuoti apie riziką jų sveikatai ir saugai darbe; kadangi nėra įrodytas nelaimingų atsitikimų skaičiaus ir įmonės dydžio ryšys; kadangi nelaimingų atsitikimų rodiklis tikrai priklauso nuo gamybos rūšies ir veiklos sektoriaus²;
- R. kadangi ES lygmens duomenys apie profesines lygas nepakankami ir nepalyginami³;
- S. kadangi derėtų kovoti su seksualiniu priekabiavimu darbo vietoje ir nesaugumo jausmu, kurį jis sukelia;
- T. kadangi segregacija užimtumo srityje, darbo užmokesčio skirtumai, darbo laikas, darbovietės, mažų garantijų darbo sąlygos, seksizmas ir diskriminacija dėl lyties, taip pat skirtumai, susiję su fiziniiais motinystės ypatumais, yra veiksniai, kurie gali turėti

¹ „Lanksčios darbo formos: „labai netipiniai“ sutartiniai susitarimai“ (angl. „Flexible forms of work: ‘very atypical’ contractual arrangements“), Eurofound, 2010 m., taip pat „Sveikata ir sauga darbo vietoje: ataskaita, grindžiama penktuoju Europos darbo sąlygų tyrimu“ (angl. „Health and well-being at work: A report based on the fifth European Working Conditions Survey“), Eurofound, 2012 m.

² „Penktasis darbo sąlygų tyrimas. Apžvalginė ataskaita“ (angl. „5th Working Conditions Survey, Overview Report“), Eurofound, 2012 m., taip pat „Trečiasis Europos įmonių tyrimas“ (angl. „Third European Company Survey“), Eurofound, 2015 m.

³ „Ataskaita apie dabartinę padėtį, susijusią su profesinių ligų sistemomis ES valstybėse narėse, ELPA ir EEE šalyse“ (angl. „Report on the current situation in relation to occupational diseases systems in EU Member States and EFTA/EEA countries“), Europos Komisija, 2013 m.

poveikio moterų darbo sąlygoms;

- U. kadangi vyrauja stereotipas, kad moterų darbas mažiau pavojingas, kadangi bendras požiūris Europoje toks, kad darbo pasidalijimas tarp vyrų ir moterų niekada nėra neutralus, ir kadangi apskritai dėl šio pasidalijimo mažiau žinoma apie moterų sveikatos problemas ir dėl to imamas mažiau prevencinių veiksmų moterų dirbamo darbo atžvilgiu;
- V. kadangi ES moterų užimtumo lygis paslaugų sektoriuje yra daug aukštesnis nei pramonėje, moterys dažniausiai dirba sveikatos priežiūros ir socialiniame sektoriuje ir užsiima mažmeninės prekybos, gamybos, švietimo ir verslo veikla vis dažniau dirbdamos ne visą darbo dieną ir atsitiktinį darbą, o tai turi didelių pasekmių darbuotojų saugai ir sveikatai;
- W. kadangi tam tikro pobūdžio darbas, kurį daugiausiai atlieka moterys, gali sukelti joms specifines grėsmes, pavyzdžiui, raumenų ir kaulų sistemos sutrikimus arba tam tikrų rūšių vėžį (pavyzdžiui, krūties arba gimdos vėžį)¹;
- X. kadangi daugiau moterys praneša, kad patiria daugiau su darbu susijusių sveikatos problemų negu vyrai, neatsižvelgiant į darbo rūšį², ir labai dažnai kenčia nuo su amžiumi susijusių ligų; kadangi todėl sveikatos ir saugos darbe priemonės turi būti grindžiamos strategija, kuria atsižvelgiama į lytį ir gyvenimo ciklą;
- Y. kadangi reprodukciniam pajėgumui gali kelti pavojų sveikatos problemos, galinčios atsirasti dėl aplinkos taršos ir darbo aplinkoje esančių rizikos veiksnių poveikio tėvams ar dar negimusiems jų vaikams;
- Z. kadangi empiriniai moksliniai tyrimai rodo, kad per mažai moterų dalyvauja sveikatos ir saugos srities sprendimų priėmimo procese;
- AA. kadangi moterys kaimo vietovėse susiduria su didesniais sunkumais siekdamos pasinaudoti savo darbo ir sveikatos teisėmis ir joms labiau trūksta prieigos prie pagrindinių viešųjų sveikatos priežiūros paslaugų, specialaus medicininio gydymo ir ankstyvo vėžio nustatymo tyrimų;

ES DSS strateginė programa

1. pabrėžia, kad visi darbuotojai, įskaitant viešojo sektoriaus darbuotojus, turi teisę į aukščiausio lygio sveikatos ir saugos apsaugą darbo vietoje, kuri turi būti užtikrinama neatsižvelgiant į darbdavio dydį, darbo pobūdį, atitinkamą sutartį ar darbo vietos valstybę narę; ragina Komisiją parengti konkrečią strategiją, kaip apimti visų formų užimtumą pagal ES DSS reglamentavimo sistemą; pabrėžia, kad reikia aiškių ir veiksmingų taisyklių DSS srityje;
2. palankiai vertina tai, kad ES DSS strateginėje programoje nustatyta daug svarbių

¹ „Nauja moterų saugos ir sveikatos darbe rizika ir tendencijos“ (angl. „New risks and trends in the safety and health of women at work“), Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra, 2013 m.

² Darbuotojų sveikatos ir saugos pavojai pažeidžiamiausiems darbuotojams, Europos Parlamento A teminis skyrius, Ekonomikos ir mokslo politika, 2011 m., 40 p.

veiklos sričių; vis dėlto apgailestauja, kad Komisija programoje nenurodė konkrečių tikslų; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad tais atvejais, kai tai paremta moksliniais įrodymais ir ES DSS teisės aktų *ex post* vertinimo rezultatais, į programą po 2016 m. peržiūros reiktų įtraukti konkretesnių teisėkūros ir (arba) ne teisėkūros priemonių, taip pat įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo priemonių;

3. ragina Komisiją ir valstybes nares po ES DSS strateginės programos 2016 m. peržiūros nustatyti orientacinius profesinių ligų ir nelaimingų atsitikimų darbe atvejų skaičiaus mažinimo tikslus ir atliekant programos peržiūrą atsižvelgti į naujausius tarpusavio vertinimais patikrintus mokslinių tyrimų rezultatus; primygtinai ragina Komisiją teikti ypatingą prioritetą tiems sektoriams, kuriuose darbuotojams kyla didžiausias pavojus, ir parengti gaires bei skatinti keitimąsi gerąja patirtimi siekiant įgyvendinti DSS politikos priemones;
4. apgailestauja, kad vėluojama parengti dabartinę ES DSS strateginę programą; mano, kad dėl daugelio sunkumų, su kuriais susiduria Europos darbuotojai, įmonės ir darbo rinkos, įskaitant Komisijos nustatytus sunkumus, reikia, kad priemonės būtų taikomos laiku ir veiksmingai;
5. pabrėžia, kad būtina užtikrinti fiziškai ir psichiškai saugią ir sveiką darbo aplinką per visą asmenų profesinį gyvenimą, siekiant įgyvendinti tikslą sudaryti aktyvaus ir sveiko senėjimo sąlygas visiems darbuotojams; mano, kad užkertant kelią profesinėms ligoms ir nelaimingiems atsitikimams ir daugiau dėmesio skiriant profesinės rizikos bendram poveikiui suteikiama kokybinės ir kiekybinės pridėtinės vertės darbuotojams ir visuomenei apskritai;
6. pabrėžia, kad būtina imtis konkrečių priemonių, skirtų kovoti su krizės poveikiu, padedant įmonėms gerinti darbuotojų sveikatą ir saugą;

Nacionalinės strategijos

7. pabrėžia, kad nacionalinės DSS strategijos yra būtinos ir jomis prisidedama prie darbuotojų sveikatos ir saugos gerinimo valstybėse narėse; pažymi, kad turėtų būti skatinama teikti reguliarias ataskaitas dėl padarytos pažangos; mano, kad būtina ir toliau imtis politinių priemonių ir jas darniai koordinuoti ES lygmeniu drauge skiriant daugiau dėmesio esamų DSS teisės aktų įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui, siekiant užtikrinti, kad visų darbuotojų sveikata ir sauga būtų aukšto lygio; mano, kad Europos ir nacionaliniu lygmenimis būtina suderinti DSS politiką su kita valstybės politika ir kad laikymosi reikalavimai turėtų būti aiškūs, kad įmonėms, ypač MVI, būtų lengviau jų laikytis; mano, kad lyčių aspektas turėtų būti taikomas siekiant geriau atspindėti darbuotojams (vyrams ir moterims) kylančią specifinę riziką;
8. ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti, kad, laikantis valstybių narių papročių ir praktikos, nacionalinėse DSS strategijose būtų atspindima ES DSS strateginė programa ir kad jos būtų visiškai skaidrios ir atviros socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės, įskaitant sveikatos priežiūros subjektus, indėliui; mano, kad dalijimasis gerąja patirtimi ir socialinis dialogas yra svarbios darbuotojų sveikatos ir saugos gerinimo priemonės;
9. ragina valstybes nares į savo nacionalines strategijas įtraukti atitinkamomis

aplinkybėmis tinkamus tikslus, kuriuos būtų galima išmatuoti ir palyginti; mano, kad turėtų būti skatinama taikyti reguliaraus ir skaidraus ataskaitų dėl padarytos pažangos teikimo mechanizmus; pabrėžia patikimų duomenų svarbą;

Įgyvendinimas ir atitiktis reikalavimams

10. pripažįsta, kad svarbu atsižvelgti į labai mažų ir mažųjų įmonių ir tam tikrų viešųjų paslaugų sektorių padėtį, konkrečius poreikius ir su reikalavimų laikymusi susijusius sunkumus įgyvendinant DSS priemones įmonės lygmeniu; pabrėžia, kad informuotumo didinimas, keitimasis gerąja patirtimi, konsultacijos, naudotojui patogios gairės ir interneto platformos yra itin svarbios priemonės, kurias naudodamos MVĮ galėtų veiksmingiau laikytis DSS reglamentavimo sistemos reikalavimų; ragina Komisiją, EU-OSHA ir valstybes nares ir toliau kurti praktines priemones ir gaires, kuriomis būtų skatinama, lengvinama ir gerinama MVĮ ir labai mažų įmonių atitiktis DSS reikalavimams;
11. ragina Komisiją persvarstant strateginę programą ir toliau atsižvelgti į specifinį MVĮ ir labai mažų įmonių pobūdį ir padėti, kad šioms įmonėms būtų padedama siekti nustatytų tikslų darbuotojų sveikatos ir saugos srityje; atkreipia dėmesį į tai, kad MVĮ koncepcija apima apie 99 proc. visų dabartinės formos įmonių; ragina Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų, kad būtų surinkti patikimi duomenys apie dabartinį DSS reikalavimų įgyvendinimą labai mažose ir mažosiose įmonėse;
12. palankiai vertina tai, kad valstybėse narėse įdiegtos EU-OSHA parengtos interaktyvios internetinės rizikos vertinimo (OiRA) ir kitos elektroninės priemonės, kurias taikant lengviau vertinti riziką ir kuriomis siekiama skatinti atitiktį ir prevencijos kultūrą, visų pirma labai mažose ir mažosiose įmonėse; primygtinai ragina valstybes nares pasinaudoti Europos fondų lėšomis vykdant DSS veiksmus apskritai ir plėtojant elektronines priemones konkrečiai, ypač siekiant remti MVĮ; pabrėžia informuotumo didinimo kampanijų (tokių, kaip sveikų darbo vietų kampanijos) svarbą DSS srityje ir atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu didinti darbdavių ir darbuotojų informuotumą pagrindinių DSS teisių ir pareigų klausimais;
13. ragina valstybes nares ir socialinius partnerius imtis iniciatyvų siekiant gerinti atstovų sveikatai ir saugai ir šioje srityje veikiančių įmonių vadovų gebėjimus atsižvelgiant į nacionalinę teisę ir praktiką; ragina valstybes nares remti aktyvų darbuotojų dalyvavimą įgyvendinant prevencines DSS priemones ir užtikrinant, kad saugos atstovams būtų sudaromos sąlygos dalyvauti mokymuose, apimančiuose daugiau nei pagrindinius modulius;
14. pabrėžia, kaip svarbu skatinti tarpusavio pasitikėjimo, patikimumo ir mokymosi kultūrą, kurioje darbuotojai skatinami prisidėti prie sveikos ir saugios darbo aplinkos kūrimo, o tai taip pat skatina darbuotojų socialinę įtrauktį ir įmonių konkurencingumą; šiame kontekste pabrėžia, kad darbuotojai neturėtų patirti jokios žalos dėl to, jog kelia su sveikata ir sauga susijusius klausimus;
15. atkreipia dėmesį į tai, kad pagrindiniai gero DSS valdymo ir veiklos rezultatų elementai yra tinkamai įgyvendinami ir vykdytini teisės aktai, taip pat visapusiškai dokumentais patvirtintas rizikos vertinimas, kurį atliekant dalyvauja darbuotojai ir darbuotojų

atstovai, todėl sudaromos sąlygos taikyti atitinkamas prevencines priemones;

16. ragina Komisiją imtis visų veiksmų, kurių reikia siekiant stebėti DSS teisės aktų įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą valstybėse narėse; mano, kad atliekant ES DSS direktyvų praktinio įgyvendinimo valstybėse narėse *ex post* vertinimą teikiama puiki galimybė vykdyti šią užduotį, ir tikisi, kad bus atsižvelgta į rezultatus, susijusius su esamų teisės aktų įgyvendinimu, kaip į strateginės programos peržiūros dalį;

Vykdomo užtikrinimas

17. yra įsitikinęs, kad labai svarbu užtikrinti vienodas sąlygas visoje ES ir naikinti nesąžiningą konkurenciją ir socialinį dempingą; pabrėžia, kad darbo inspekcijos atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant darbuotojų teises į psichiniu bei fiziniu aspektais saugią ir sveiką darbo aplinką ir teikiant konsultacijas bei rekomendacijas darbdaviams, visų pirma MVĮ ir labai mažoms įmonėms; ragina valstybes nares vadovautis TDO standartais ir rekomendacijomis dėl darbo inspekcijų siekiant užtikrinti, kad visos darbo inspekcijos galėtų pasinaudoti atitinkamu darbuotojų skaičiumi ir ištekliais ir kad būtų pagerintas darbo inspektorių mokymas, kaip rekomenduoja Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas¹; palankiai vertina nacionalinių darbo inspekcijų ir Vyresniųjų darbo inspektorių komiteto (VDIK) bendradarbiavimą;
18. atkreipia dėmesį į darbuotojų sveikatos ir saugos politikos įgyvendinimo problemą, susijusią su darbuotojais, kurie užsiima nedeklaruota veikla; primena, kad darbo inspekcijoms tenka svarbus vaidmuo atgrasant nuo nedeklaruojamo darbo; ragina valstybes nares vykdyti griežtas patikras ir taikyti atitinkamas baudas darbdaviams, kurie naudojami nedeklaruotų darbuotojų paslaugomis; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares imtis visų reikalingų kovos su nedeklaruojamu darbu priemonių; pabrėžia, kad dauguma mirtinų nelaimingų atsitikimų įvyksta darbo jėgai imliuose sektoriuose, kuriuose nedeklaruojamas darbas paplitęs plačiau nei kituose sektoriuose;
19. mano, kad veiksmingas DSS teisės aktų taikymas taip pat dideliu mastu priklauso nuo darbo inspekcijų; laikosi nuomonės, kad ištekliai turėtų būti nukreipti į tuos sektorius, kuriuose nustatyta didžiausia rizika darbuotojams; primygtinai ragina atitinkamas institucijas toliau taikant atsiktines patikras taip pat taikyti riziką grindžiamą stebėjimą ir nusitaikyti į pakartotinai pažeidimus darančius asmenis siekiant patraukti darbdavius, kurie nesilaiko DSS reikalavimų, atsakomybėn; ragina valstybes nares užtikrinti darbo inspekcijų informacijos mainus ir pagerinti jų koordinavimą siekiant pagerinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą;

Reglamentavimo sistema

20. palankiai vertina pastangas gerinti reglamentavimo sistemos kokybę ir tikisi tolesnės pažangos šioje srityje; tačiau primena Komisijai, kad DSS direktyvų teikimo programai REFIT ir teisės aktų keitimo procedūros turėtų būti demokratiškos ir skaidrios, jose turėtų dalyvauti socialiniai partneriai ir jomis jokia būdu neturėtų būti kenkiama darbuotojų sveikatai ir saugai; šiame kontekste pabrėžia, kad turėtų būti atsižvelgiama į pokyčius, atsirandančius dėl technologijų raidos; atkreipia dėmesį į tai, kad valstybės

¹ OL C 230, 2015 7 14, p. 82.

narės gali laisvai priimti aukštesnius standartus nei būtinausi DSS reikalavimai; tačiau mano, kad esamos taisyklės turėtų būti patobulintos, be kita ko, vengiant dubliavimo ir skatinant geresnę DSS integraciją į kitas politikos sritis, drauge išsaugant ir stengiantis toliau didinti darbuotojų sveikatos ir saugos apsaugos lygį;

21. pabrėžia, kad darbuotojų ir socialinių partnerių dalyvavimas visais lygmenimis, laikantis nacionalinės teisės ir praktikos, yra būtina veiksmingo DSS teisės aktų įgyvendinimo sąlyga ir kad socialinių partnerių dalyvavimas ES lygmeniu gali užtikrinti, kad DSS strateginė programa būtų svarbi Europos darbdaviams ir darbuotojams; ragina socialinius partnerius ir Komisiją įsitraukti į konstruktyvų dialogą apie tai, kaip pagerinti esamą reglamentavimo sistemą, ir mano, kad reikia stiprinti socialinių partnerių vaidmenį;

Su darbu susijusių ligų ir naujos bei kylančios rizikos prevencija

22. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu apsaugoti darbuotojus nuo rizikos, susijusios su kancerogenų, mutagenų ir reprodukcijai toksiškų medžiagų poveikiu; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad moterys dažnai veikiamos įvairių pavojingų medžiagų derinių, o tai gali kelti didesnę pavojų sveikatai ir jų palikuonių gyvybingumui; dar kartą ryžtingai ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl Direktyvos 2004/37/EB peržiūros remiantis moksliniais įrodymais, siekiant prirėkus įtraukti didesniu mastu privalomas profesinės apšvitos ribines vertes ir, bendradarbiaujant su Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamuoju komitetu, sukurti vertinimo sistemą, grindžiamą aiškiais ir tiksliais kriterijais; mano, kad šiame kontekste turėtų būti sprendžiami galimo reglamentavimo dubliavimo, kuris nulemia netyčinį reikalavimų nesilaikymą, klausimai;
23. pabrėžia, kad reikia įdiegti griežtesnę darbuotojų apsaugą, atsižvelgiant ne tik į poveikio trukmę, bet ir cheminių ir (arba) toksiškų medžiagų, kurių poveikis patiriamas, derinius; atkreipia dėmesį į tai, kad daug darbuotojų savo darbo vietoje vis dar patiria pavojingų cheminių medžiagų poveikį; ragina Komisiją imtis veiksmų dėl cheminės rizikos veiksnių sveikatos priežiūros sektoriuje ir į DSS strateginę programą įtraukti specialias nuostatas dėl pavojingų vaistų poveikio sveikatos priežiūros darbuotojams; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų tinkamai apsaugoti visi darbuotojai, tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su aštrių medicininių instrumentų naudojimu ar šalinimu; pabrėžia, kad prirėkus tai galėtų apimti Direktyvos 2010/32/ES dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos ligoninių ir sveikatos priežiūros sektoriuje peržiūrą;
24. atkreipia dėmesį į tai, kad daug darbuotojų savo darbo vietoje vis dar patiria asbesto poveikį; ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su socialiniais partneriais ir valstybėmis narėmis, kad būtų skatinamos ir koordinuojamos valstybių narių pastangos kurti nacionalinius asbesto valdymo ir saugaus pašalinimo veiksmų planus, skirti atitinkamą finansavimą ir imtis atitinkamų veiksmų;
25. pakartoja savo raginimą¹ Komisijai parengti ir įgyvendinti patikros dėl asbesto ir jo registravimo modelį remiantis Direktyvos 2009/148/EB 11 straipsniu; ragina vykdyti Europos kampaniją asbesto klausimu ir primygtinai ragina valstybes nares skirti darbuotojams, kurie patiria asbesto poveikį, kompensacijas;

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0093.

26. ragina Komisiją imtis veiksmų dėl vienos dažniausių su darbu susijusių sveikatos problemų Europoje ir nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl išsamios teisinės priemonės dėl raumenų ir kaulų sistemos sutrikimų, siekiant pagerinti veiksmingą šių raumenų ir kaulų sistemos sutrikimų prevenciją ir šalinti jų priežastis, atsižvelgiant į daugialypių priežastinių ryšių problemą ir specifinę moterų patiriamą riziką; pažymi, kad konsolidavus ES teisės aktus, kuriais nustatomi būtinieji darbuotojų apsaugos nuo ergonominių rizikos veiksnių poveikio reikalavimai, naudos gautų ir darbuotojai, ir darbdaviai, nes būtų lengviau įgyvendinti reglamentavimo sistemą ir laikytis jos reikalavimų; taip pat pabrėžia keitimosi gerąja patirtimi svarbą ir būtinybę užtikrinti, jog darbuotojai geriau žinotų ir būtų geriau informuoti apie ergonominius rizikos veiksnis;
27. ragina valstybes nares kuo greičiau įgyvendinti 2002 m. birželio 25 d. Direktyvą 2002/44/EB dėl būtiniausių sveikatos ir saugos reikalavimų, susijusių su fizikinių veiksnių keliamos rizikos poveikiu darbuotojams;
28. atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad svarbu tobulinti endokrininę sistemą ardančių medžiagų, turinčių įvairias žalingas pasekmes darbuotojų moterų ir vyrų sveikatai ir jų palikuonims, poveikio darbe prevenciją¹; ragina Komisiją nedelsiant parengti išsamią strategiją dėl endokrininę sistemą ardančių cheminių medžiagų, kuri atitinkamai atvejais galėtų apimti ES teisės aktų dėl pesticidų ir biocidų pateikimo į rinką įgyvendinimą ir profesinės rizikos prevencijos taisyklių griežtinimą; pabrėžia, kad ES parama moksliniams tyrimams saugesnių alternatyvų srityje ra itin svarbi siekiant užtikrinti atsargumo ir pakeitimo principo taikymą;
29. palankiai vertina 2014–2020 m. ES darbuotojų sveikatos ir saugos strateginėje programoje pateiktus Komisijos įsipareigojimus tobulinti su darbu susijusių ligų prevenciją, ypač nanotechnologijų ir biotechnologijų srityse; pabrėžia, kad gali būti neaišku, kaip reikia paskirstyti ir naudoti nanotechnologijas, ir mano, kad reikia atlikti daugiau mokslinių tyrimų dėl potencialios rizikos DSS, susijusios su naujomis technologijomis; atsižvelgdamas į tai, mano, kad siekiant sumažinti potencialią riziką su nanotechnologijomis dirbančių darbuotojų sveikatai ir saugai, turėtų būti taikomas atsargumo principas;
30. atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad padaugėjo sergančių lėtinėmis ligomis darbuotojų; mano, kad mirtinomis ligomis, lėtiniais ir ilgalaikiais susirgimais sergantiems ir negalia turintiems žmonėms turėtų būti sudaromos sąlygos gauti prieinamą ir saugų darbą; primygtinai ragina valstybes nares daug dėmesio skirti lėtinėmis ligomis sergančių žmonių išlaikymui darbo vietose ir integracijai, taip pat remti pagrįstą darbo vietų pritaikymą, nes tai užtikrins greitą grįžimą į darbą; ragina Komisiją skatinti negalia turinčių žmonių integracijos ir reabilitacijos priemones ir remti valstybių narių pastangas didinant informuotumą ir nustatant gerą sąlygų sudarymo ir darbo vietos pritaikymo praktiką ir dalytis jos pavyzdžiais; ragina Eurofound toliau tirti ir analizuoti lėtinėmis ligomis sergančių žmonių užimtumo ir įsidarbinimo galimybes;
31. pažymi, kad technologinės inovacijos gali duoti naudą visuomenei apskritai; vis dėlto yra susirūpinęs dėl naujos rizikos, kuri kyla dėl šių pokyčių; atsižvelgdamas į tai,

¹ *The Cost of Inaction*, Nordon (2014) ir *Rapport sur les perturbateurs endocriniens, le temps de la précaution*, Gilbert Barbier (2011).

teigiamai vertina Komisijos ketinimą sukurti DSS specialistų ir mokslininkų tinklą siekiant geriau spręsti ateities uždavinius; pažymi, kad vis daugiau naudojami pažangieji paramos robotai, pavyzdžiui, pramonės gamyboje, ligoninių ir senelių globos namų sektoriuose; ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti riziką, kuri gali kilti dėl technologinių inovacijų, ir imtis tinkamų kovos su ja priemonių;

32. ragina Komisiją ir valstybes nares sukurti ir įgyvendinti programą, pagal kurią būtų siekiama sistemingai stebėti psichosocialinę riziką, įskaitant stresą, depresiją ir išsekimą, patiriančius darbuotojus, jiems vadovauti ir juos remti, be kita ko, siekiant parengti veiksmingas kovos su šia rizika rekomendacijas ir gaires; pabrėžia, kad pripažįstama, jog stresas darbe yra pagrindinė našumo ir gyvenimo kokybės kliūtis; atsižvelgdamas į tai, pažymi, kad psichinei sveikatai ir psichosocialinių problemų rizikai įtaką gali daryti daugybė veiksnių, susijusių ne vien tik su darbu; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad psichosocialinių problemų rizika ir su darbu susijęs stresas yra struktūrinė problema, susijusi su darbo organizavimu, ir kad įmanoma užkirsti kelią psichosocialinių problemų rizikai ir su darbu susijusiam stresui ir juos valdyti; pabrėžia, kad 2016 m. persvarstant DSS strateginę programą reikia atlikti tyrimus, pagerinti prevenciją ir išnagrinėti galimybę taikyti naujas priemones, grindžiamas dalijimusi geriausia patirtimi ir integracijos į darbo rinką priemonėmis;
33. teigiamai vertina kampaniją „Sveika darbo aplinka – mažesnis stresas“; pabrėžia, kad į iniciatyvas, kuriomis siekiama kovoti su stresu darbe, dėl specifinių moterų darbo sąlygų būtina įtraukti lyčių aspektą;
34. atkreipia dėmesį į patyčių problemą ir jos galimą poveikį psichosocialinei sveikatai; pabrėžia kovos su priekabiavimu ir smurtu darbe svarbą ir todėl ragina Komisiją, glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, apsvarstyti galimybę pateikti pasiūlymą dėl teisės akto, grindžiamo Pagrindų susitarimu dėl priekabiavimo ir smurto darbe; be to, primygtinai ragina valstybes nares parengti veiksmingas nacionalines kovos su smurtu darbe strategijas;
35. ragina Komisiją ir valstybes nares priimti tikslinį metodą siekiant panaikinti mažų garantijų darbą ir atsižvelgti į neigiamus mažų garantijų darbo padarinius darbuotojų sveikatai ir saugai; pabrėžia, kad netipines sutartis turintiems darbuotojams kyla daugiau sunkumų dalyvauti mokymuose ir naudotis darbuotojų saugos ir sveikatos paslaugomis; pabrėžia, kad itin svarbu pagerinti visų pagal bet kokios formos darbo sutartis dirbančių darbuotojų, įskaitant tuos, kurie galėtų būti pažeidžiami, pvz., jaunimą ir ankstesnius ilgalaikius bedarbius, sveikatą ir saugą; ragina valstybes nares laikytis Direktyvoje 96/71/EB nustatytų reikalavimų siekiant kovoti su socialiniu dempingu ir šiuo klausimu imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų užtikrinamos ir apsaugomos komandiruojamų darbuotojų teisės į vienodą požiūrį darbuotojų saugos ir sveikatos srityje;
36. pabrėžia, kad į darbą namų ūkio sektoriuje reikėtų atsižvelgti nustatant būdus, kaip pagerinti darbuotojų sveikatą ir saugą; primygtinai ragina darbdavius ir politikos formuotojus užtikrinti deramą darbo ir privataus gyvenimo pusiausvyrą ir sudaryti jai palankesnes sąlygas atsižvelgiant į tai, kad daugėja darbuotojų, kuriems reikia derinti darbą ir priežiūrą; pabrėžia, kaip svarbu spręsti ypač ilgų darbo valandų klausimą

siekiant užtikrinti darbo ir šeimos gyvenimo pusiausvyrą; ragina valstybes nares visapusiškai įgyvendinti Direktyvą 2003/88/EB ir šiuo klausimu pabrėžia, kad svarbu stebėti, kaip laikomasi nuostatos dėl didžiausio darbo valandų skaičiaus;

37. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti atitinkamas politikos priemones siekiant spręsti senėjančios darbo jėgos klausimą; mano, kad DSS reglamentavimo sistema turėtų skatinti darnų profesinį gyvenimą ir sveiką senėjimą; ragina valstybes nares skatinti vyresnio amžiaus darbuotojų reabilitacijos ir reintegracijos priemones įgyvendinant ES bandomojo projekto, susijusio su vyresnio amžiaus darbuotojų sveikata ir sauga, rezultatus;
38. pabrėžia, kaip svarbu taikyti darbuotojų sveikatos ir saugos priemones, skirtas konkrečioms sunkumams, su kuriais susiduria moterys darbe, įskaitant seksualinį priekabiavimą, įveikti; ragina Komisiją ir socialinius partnerius užtikrinti, kad visuose socialinio dialogo procesuose būtų vienodai atstovaujama ir vyrams, ir moterims; primygtinai ragina Komisiją vykdant 2016 m. DSS strateginės programos peržiūrą taip pat atsižvelgti lyčių lygybės aspektą; ragina Komisiją parengti Europos kovos su smurtu prieš moteris darbe strategiją ir kaip šio proceso dalį įvertinti, ar Direktyva 2006/54/EB turėtų būti persvarstyta siekiant išplėsti jos taikymo sritį, kad ji apimtų naujas smurto ir priekabiavimo formas; ragina valstybes nares įgyvendinti Komisijos rekomendaciją 92/131/EEB siekiant didinti informuotumą apie seksualinį priekabiavimą ir kitokį lytiniu aspektu nederamą elgesį;
39. atkreipia Komisijos dėmesį į vaidmenį, kurį sprendžiant konkrečioms sektoriams būdingos DSS rizikos klausimus ir kuriant potencialią pridėtinę vertę gali atlikti sektorių socialinio dialogo komitetai, pasitelkdami socialinių partnerių susitarimus ir naudodamiesi gausiomis savo žiniomis apie padėtį konkrečiuose sektoriuose;
40. pabrėžia, kad Komisija turėtų rinkti duomenis, atlikti mokslinius tyrimus ir sukurti su lytimi ir amžiumi susijusius statistinius prevencijos vertinimo metodus, siekiant atsižvelgti į specifines pažeidžiamų grupių, įskaitant moteris, problemas darbo vietoje;
41. pabrėžia didesnių investicijų į rizikos prevencijos politiką ir prevencijos, susijusios su sveikata ir sauga darbe, skatinimo, plėtojimo ir rėmimo svarbą; ragina valstybes nares skatinti informuotumo didinimą ir teikti daugiau reikšmės prevencijos ir darbuotojų sveikatos ir saugos klausimams visų lygių mokyklų mokymo programose, taip pat ir pameistrystės laikotarpiu; mano, kad svarbu kreipti dėmesį į prevenciją kuo ankstesniu gamybos etapu ir skatinti įgyvendinti rizikos vertinimais paremtas sistemines prevencijos programas, kurios skatintų darbdavius ir darbuotojus padėti kurti sveiką ir saugią darbo aplinką; atkreipia dėmesį į tai, kad daugelyje valstybių narių prevencinių paslaugų kokybė yra svarbiausia teikiant paramą įmonėms, ypač MVĮ, kad jos atliktų rizikos vertinimus ir imtųsi tinkamų prevencinių priemonių; ragina Komisiją iširti valstybių narių nacionaliniuose teisės aktuose nustatytus prevencinių paslaugų uždavinius ir mokymo reikalavimus;
42. pabrėžia, kad moteris reikia įtraukti į sprendimų priėmimo procesus, susijusius su geresnės sveikatos ir saugos praktikos plėtojimu jų darbo aplinkoje;
43. ragina Komisiją nepamiršti problemos, kad dėl darbo išsivysto vėžio formos,

pavyzdžiui, nosies ertmės augliai, kurių vis daugėja, kai darbuotojų kvėpavimo takai netinkamai apsaugoti nuo gana įprastų rūšių dulkių, kurios kyla apdirbant medį, odą, miltus, tekstilę, nikelį ir kitas medžiagas;

44. ragina valstybes nares visiems savo piliečiams užtikrinti vienodas galimybes naudotis darbuotojų teisėmis ir vienodą prieigą prie viešųjų sveikatos priežiūros paslaugų, ypač kaimo vietovėse gyvenančioms moterims ir kitoms pažeidžiamoms piliečių grupėms;

Statistiniai duomenys

45. ragina Komisiją ir valstybes nares gerinti patikimų ir palyginamų duomenų apie profesines ligas ir profesinę ekspoziciją ir pavojus visuose sektoriuose, įskaitant viešąjį sektorių, rinkimą, siekiant nustatyti geriausią patirtį, skatinti lyginamąjį mokymąsi ir kurti bendrą profesinės ekspozicijos duomenų bazę, tačiau neleidžiant, kad dėl to būtų per daug išlaidų; pabrėžia nacionalinių ekspertų dalyvavimo ir nuolatinio duomenų bazės atnaujinimo svarbą; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares surinkti daugiau duomenų apie riziką, susijusią su skaitmeninimu, su darbu susijusiu kelių eismo saugumu, ir apie poveikį, kurį krizė galėjo turėti darbuotojų sveikatai ir saugai;
46. ragina Komisiją ir valstybes nares rinkti pagal lytį ir amžių suskirstytus aukštos kokybės su darbu susijusių ligų duomenis siekiant nuolat tobulinti ir, jei reikia, pritaikyti teisinę sistemą atsižvelgiant į naują ir kylančią riziką;
47. ragina valstybes nares nacionaliniu lygmeniu atlikti dirbančių gyventojų raumenų ir kaulų sistemos sutrikimų tyrimus, suskirstytus pagal lytį, amžių ir ekonominės veiklos sektorių, siekiant užkirsti kelią šių sutrikimų atsiradimui ir kovoti su jais;
48. pabrėžia, kad svarbu atnaujinti ir teikti bendras su darbu susijusių ligų apibrėžtis, įskaitant stresą darbe, ir visos ES statistinius duomenis, siekiant nustatyti sergamumo profesinėmis ligomis rodiklių mažinimo tikslus;
49. atkreipia dėmesį į duomenų surinkimo sunkumus daugelyje valstybių narių; ragina aktyvinti EU-OSHA ir Eurofound veiklą; primygtinai ragina valstybes nares imtis visų reikalingų priemonių siekiant užtikrinti, kad darbdaviai praneštų apie nelaimingus atsitikimus darbe;

Tarptautinio masto veiksmai

50. ragina Tarybą ir Komisiją užtikrinti, kad visais prekybos susitarimais su trečiosiomis šalimis būtų gerinama darbo aplinka siekiant užtikrinti darbuotojų sveikatą ir saugą;
51. pabrėžia, kad ES yra suinteresuota ir įsipareigojusi kelti darbo standartus, įskaitant darbuotojų saugos ir sveikatos lygį, visame pasaulyje;
52. ragina Komisiją stiprinti bendradarbiavimą DSS klausimais su tarptautinėmis organizacijomis, įskaitant TDO, EBPO ir G 20 ir PSO;
53. apgailestauja dėl to, kad ne visos valstybės narės ratifikavo TDO konvenciją 187 dėl darbuotojų sveikatos ir saugos programos; ragina visas valstybes nares ratifikuoti šią

konvenciją;

54. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Kasmet daugiau kaip 4 000 darbuotojų žūsta dėl nelaimingų atsitikimų darbe, o mirtinių su darbu susijusių ligų atvejų skaičius kiekvienais metais viršija 150 000. Gera sveikata yra viena iš pagrindinių teisių Europoje, tačiau, nors pastaraisiais metais ir buvo padaryta didelė pažanga darbuotojų sveikatos ir saugos srityje, vis dar kyla didelių pavojų darbuotojų sveikatai ir saugai.

Tai, jog daugelyje valstybių narių darbo jėga senėja, o Europoje atsiranda demografinių pokyčių, rodo, kad reikia skatinti puoselėti saugią ir sveiką darbo aplinką visiems darbuotojams per visą jų profesinio gyvenimo ciklą. Plataus užmojo politikos darbuotojų sveikatos ir saugos srityje teikiama ekonominė nauda yra išsamiai patvirtinta dokumentais; ši nauda apima našumą ir darbuotojų dalyvavimą, taip pat didesnę socialinės apsaugos sistemų tvarumą. Ekonominės sąnaudos, kurių atsiranda dėl su darbu susijusių traumų ir ligų, yra didelės, o dėl itin sudėtingo naujos ir kylančios rizikos pobūdžio reikia nedelsiant imtis priemonių ES lygmeniu.

2014–2020 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginėje programoje Komisija nustato daugelį svarbių iššūkių, su kuriais susiduria Europos darbdaviai ir darbuotojai darbuotojų sveikatos ir saugos srityje. Labai svarbu atsižvelgti į šiuos iššūkius ir būtina taikyti teisėkūros ir ne teisėkūros iniciatyvas. Todėl į programą turėtų būti įtraukta papildomų konkrečių priemonių, jeigu siekiama užtikrinti saugią ir sveiką darbo aplinką visiems Europos darbuotojams.

Įgyvendinimas, atitiktis ir vykdymo užtikrinimas

Visi darbuotojai, neatsižvelgiant į darbdavio dydį, darbo vietos valstybę narę ar darbo sutarties, pagal kurią buvo pasamdyti, pobūdį, turi teisę į aukščiausio lygio sveikatos ir saugos apsaugą darbe.

Teisinių įsipareigojimų vykdymas daugeliui įmonių yra pagrindinė priežastis valdyti DSS ir taikyti prevencines priemones, o darbuotojų, kurie praneša, kad dėl jų darbo kyla pavojus jų sveikatai ir saugai, dalis Europoje labai skiriasi. Svarbu gerinti valstybių narių įgyvendinimo rezultatus, kad būtų pagerinta darbuotojų sveikatos ir saugos padėtis ir užtikrintos vienodos sąlygos įmonėms. Turėtų būti atliekamas praktinio ES DSS direktyvų įgyvendinimo ES *ex post* vertinimas, siekiant atsižvelgti į galbūt netinkamą DSS teisės aktų įgyvendinimą valstybėse narėse, 2016 m. atliekant DSS strateginės programos peržiūrą.

Kaip pažymėta ES DSS strateginėje programoje, veiksmingas DSS valdymas labai mažoms ir mažosioms įmonėms vis dar tebėra iššūkis. Todėl būtina imtis veiksmų siekiant skatinti šių įmonių atitiktį reikalavimams ir veiksmingą DSS valdymą.

Nacionaliniu lygmeniu svarbus vaidmuo veiksmingai užtikrinant DSS teisės aktų taikymą tenka darbo inspekcijoms. Įmonės gali gauti naudos iš darbo inspekcijų teikiamos pagalbos ir informacijos dėl prevencinių priemonių ir teisinių reikalavimų; būtina, kad darbo inspekcijoms būtų skiriama daugiau darbuotojų ir išteklių, kad šios galėtų atlikti savo pareigas.

Siekiant vykdyti sėkmingą rizikos prevenciją darbo vietoje, svarbu, kad būtų užmegztas socialinis dialogas, būtų atstovaujama darbuotojams, o įmonių vadovai prisiimtų atitinkamus įsipareigojimus; reikėtų daugiau nuveikti valstybių narių ir visos ES lygmenimis, siekiant, kad būtų teikiami mokymai atstovams sveikatai ir saugai bei skatinama juos pasitelkti.

Nauja ir kylanti rizika bei su darbu susijusios ligos

Europos darbo rinka kinta. Mažų garantijų darbo mastas didėja, o dėl naujų užimtumo formų ir naujų technologijų atsirado naujų DSS iššūkių, į kuriuos dar nebuvo atsižvelgta. Tai, jog mažų garantijų darbas turi neigiamą poveikį darbuotojų psichikos sveikatai, rodo, kad reikia tikslinio metodo, skirto šių darbuotojų sveikatai ir saugai gerinti, ir kad reikia skubiai tobulinti palyginamų duomenų apie profesines ligas ir profesinę apšvitą rinkimą ir nustatyti gerąją prevencinę patirtį.

Daug darbuotojų savo darbo vietoje vis dar patiria asbesto poveikį, todėl svarbu labiau apsaugoti darbuotojus nuo rizikos, susijusios su kancerogenų ir mutagenų poveikiu, taip pat ergonominių rizikos veiksnių ir būtina pasitelkti naujas iniciatyvas ES lygmeniu ir geriau integruoti DSS klausimus į kitas politikos sritis.

Galiausiai būtina atsižvelgti į psichosocialinius rizikos veiksnius – jie yra vis didėjanti problema darbdaviams ir darbuotojams visoje Europoje, o šią problemą itin sunku spręsti. Psichosocialinių rizikos veiksnių valdymas valstybėse narėse labai skiriasi, todėl būtina užtikrinti, kad taikomomis iniciatyvomis, įskaitant geresnę stebėjimą, būtų gerinama darbuotojų psichosocialinė darbo aplinka ir mažinamas nedarbingumas.

15.7.2015

MOTERŲ TEISIŲ IR LYČIŲ LYGYBĖS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

2014–2020 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginė programa
(2015/2107(INI))

Nuomonės referentė: Biljana Borzan

PASIŪLYMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi šiuo metu darbo sąlygos blogėja, o darbo sąlygų skirtumai tarp valstybių narių didėja; kadangi ekonomikos krizė prisideda prie blogėjančių darbo sąlygų;
- B. kadangi ES moterų užimtumo lygis paslaugų sektoriuje yra daug aukštesnis nei pramonėje; kadangi moterys dažniausiai dirba sveikatos priežiūros ir socialiniame sektoriuje, užsiima mažmenine, gamybos, švietimo ir verslo veikla, vis dažniau dirbdamos ne visą darbo dieną ir neapibrėžtą darbą, o tai turi didelių pasekmių darbuotojų saugai ir sveikatai (DSS);
- C. kadangi 2014–2020 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginė programa turėtų apimti konkrečias nuorodas į lyčių skirtumus ir kadangi darbdaviai, vykdydami mokymus ir rizikos prevencijos bei valdymo veiklą, turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į šį klausimą;
- D. kadangi profesinių pavojų prevencija ir sveikatos bei saugumo darbo vietoje skatinimas yra pagrindiniai būdai siekiant sukurti ir išsaugoti sveikesnę ir saugesnę darbo aplinką, pagerinti darbo sąlygas ir veiksmingai kovoti su nelaimingais atsitikimais darbo vietoje bei profesinėmis ligomis;
- E. kadangi vyrai patiria daugiau nelaimingų atsitikimų darbe nei moterys, tačiau moterims dėl tam tikros rizikos poveikio kyla didesnė grėsmė susirgti profesinėmis ligomis;
- F. kadangi vyrauja stereotipas, kad moterų darbas mažiau pavojingas, kadangi bendras požiūris Europoje toks, kad darbo pasidalijimas tarp vyrų ir moterų niekada nėra neutralus, ir kadangi bendrai dėl šio pasidalijimo mažiau žinoma apie moterų sveikatos

problemas, dėl to moterų dirbamuose darbuose imamas mažiau prevencinių veiksmų;

- G. kadangi stresas darbe yra antra pagal svarbą sveikatos problema Europoje po raumenų ir kaulų sistemos sutrikimų ir beveik pusė visų darbuotojų mano, kad stresas būdingas jų darbo vietai; kadangi dėl streso kiekvienais metais prarandama beveik pusė visų darbo dienų ir su juo susijusios visuomenės išlaidos siekia 240 mlrd. EUR;
- H. kadangi darbuotojų, kuriems kyla pavojus, ir simptomų nustatymas ankstyvuoju etapu yra itin svarbi strategija užkertant kelią raumenų ir kaulų sistemos sutrikimams, taip pat svarbu nustatyti kontrolės ir stebėsenos sistemą, pagrįstą klinikiniais vertinimais, siekiant parengti labiau šiuolaikinį pavyzdinį modelį;
- I. kadangi kova su nelaimingais atsitikimais darbe apskritai gali pavykti tik propaguojant į žmones orientuotą požiūrį visais gamybos proceso aspektais;
- J. kadangi segregacija užimtumo srityje, darbo užmokesčio skirtumai, darbo laikas, darbovietės, mažų garantijų darbo sąlygos, seksizmas ir diskriminacija dėl lyties, taip pat skirtumai, susiję su fiziniiais motinystės ypatumais, yra veiksniai, kurie galbūt nulemia moterų darbo sąlygas;
- K. kadangi, remiantis Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros duomenimis, 15 proc. ES darbuotojų turi dirbti su pavojingosiomis medžiagomis; kadangi šios medžiagos kelia pavojų tiek moterims, tiek vyrams; tačiau kadangi nėščioms moterims, kurias veikia tam tikri toksinai, iškyla komplikacijų nėštumo metu ir (arba) apsigimimo rizika;
- L. kadangi atlikus mokslinius tyrimus paaiškėjo, jog psichikos sveikatos problemos yra didelio masto produktyvumo praradimo, pravaikštų ir laisvadienių priežastis; kadangi todėl labai svarbu, kad visi suinteresuotieji subjektai imtųsi spręsti prastos psichikos sveikatos priežasčių ir simptomų klausimus, kad darbo jėga būtų gyvybinga ir produktyvi ir mokanti palaikyti darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą; kadangi reikia atsižvelgti į psichikos sveikatą darbe lyčių aspektu, iš dalies dėl vyraujančios lyčių nelygybės ir ją skatinančios organizacinės praktikos, taip pat dėl kitų pareigų, kurias galbūt turi suderinti dirbančios moterys;
- M. kadangi dabartinė socialinė ir ekonominė krizės lėmė tai, kad vis dažniau priimami teisės aktai, pagal kuriuos leidžiama dirbti prailgintas iki vėlaus vakaro darbo valandas, dirbti naktį, švenčių dienomis ir sekmadieniais, taip pat pažeidžiamos taisyklės, reglamentuojančios pertraukų ir poilsio trukmę; kadangi kai kurie sektoriai, pvz., mažmeninių paslaugų sektorius, kuriame dirba daugiausia moterys, nukentėjo labiau, o tai turi tiesioginių neigiamų pasekmių darbo sąlygoms, darbuotojų sveikatai ir darbo bei pastangoms asmeninio gyvenimo pusiausvyrai ir socialinei sanglaudai užtikrinti;
- N. kadangi tam tikrų darbo vietų, kurias daugiausiai užima moterys, pobūdis sukelia moterims specifines grėsmes, pavyzdžiui, raumenų ir kaulų sistemos sutrikimus arba tam tikrų rūšių vėžį (be kita ko, krūties arba gimdos vėžį)¹;

¹ Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros 2013 m. dokumentas „New risks and trends in the safety and health of women at work“ (Nauja moterų saugos ir sveikatos darbe rizika ir tendencijos),

- O. kadangi empiriniai moksliniai tyrimai rodo, kad per mažai moterų dalyvauja sveikatos ir saugos srities sprendimų priėmimo procese;
- P. kadangi pagal darbuotojų sveikatos ir saugos (DSS) nuostatas pripažįstamos įvairios vadinamosios pažeidžiamos grupės, kurioms kyla didesnė darbo su pavojingosiomis medžiagomis rizika; kadangi tokios grupės apima visus darbuotojus (vyrus ir moteris), kurie neturi patirties, turi menką profesinį parengimą arba neturi jokio, sunkiai bendrauja arba yra tam tikros sveikatos būklės, jaunimą, darbuotojus migrantus, nėščias ir krūtimi maitinančias moteris;
- Q. kadangi sveikata ir sauga – dinamiška sritis, kuri turi nuolat prisitaikyti prie besikeičiančios darbo aplinkos ir į ją reaguoti; kadangi turėtų būti pripažinta, kad poreikis mokytis išliks visuomet ir rengiant mokymus turėtų būti atsižvelgiama į įvairiausių klausimus, įskaitant psichikos sveikatą;
- R. kadangi moterys kaimo vietovėse susiduria su didesniais sunkumais siekdamos pasinaudoti savo darbo ir sveikatos teisėmis ir joms labiau trūksta prieigos prie pagrindinių viešųjų sveikatos priežiūros paslaugų, specialaus medicininio gydymo ir ankstyvo vėžio nustatymo tyrimų;
- S. kadangi reikia kovoti su seksualiniu priekabiavimu darbo vietoje ir nesaugumo jausmu, kurį jis sukelia;
1. labai apgailestauja dėl rizikos, kad gali būti atšauktas pasiūlymas dėl Direktyvos dėl motinystės atostogų peržiūros ir, jei taip atsitiktų, primygtinai reikalauja, kad Komisija nedelsdama pateiktų pasiūlymą dėl teisėkūros iniciatyvos, siekiant pritaikyti ir atnaujinti 1992 m. direktyvos nuostatas dėl sveikatos ir saugos; apskritai apgailestauja dėl veiklos, kurią vykdo Komisija pagal programą REFIT darbuotojų sveikatos ir saugos srityje;
 2. ragina viešąsias ir privačiąsias bendroves skatinti moterų dalyvavimą priimančias politinius sprendimus, nes toks dalyvavimas yra itin svarbus remiant lygias teises ir vienodą elgesį su moterimis darbo vietoje;
 3. ragina valstybes nares, pasitelkus Europos koordinavimo programą, daugiausia dėmesio skirti mažųjų ir vidutinių įmonių poreikiams, kad jos pajėgtų geriau įgyvendinti savo darbuotojų sveikatai ir saugai palankesnes darbo sąlygas, kartu atsižvelgiant į ypatingus moterų poreikius šioje srityje;
 4. ragina valstybes nares skirti daugiau valstybės investicijų atitinkamiems esminiams žmogiškiesiems, techniniams ir finansiniams ištekliams siekiant patikrinti atitiktį darbo standartams ir nubausti už bet kokius jų pažeidimus, remiant specializuotą profesinį mokymą sveikatos ir saugumo darbe srityje ir informuotumo didinimo kampanijas, taip pat teikti informaciją ir konsultacijas pramoninių santykių klausimais;
 5. ragina Komisiją nustatyti privalomas Europos poveikio normas didesniajam nuodingųjų medžiagų (įskaitant kancerogenines, mutagenines ir toksiškas reprodukcijai) skaičiui, nes

<https://osha.europa.eu/en/publications/reports/new-risks-and-trends-in-the-safety-and-health-of-women-at-work/view>.

ypač moterys dažnai susiduria su pavojingų medžiagų deriniais ir darbo vietoje, ir namuose, o tai gali kelti rimtesnį pavojų sveikatai ir jų palikuonių gyvybingumui;

6. pabrėžia, kad smarkiai padaugėjo psichinių susirgimų darbe, pavyzdžiui, pervargimo ir depresijos, ir ragina sukurti tam tikrą Europos masto „teisę į nepasiekiamumą“, taikomą visiems darbuotojams, teisę dirbti ne visą darbo dieną arba dirbti iš namų;
7. atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad svarbu rengti prevencijos priemones dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų, turinčių daug žalingų pasekmių darbuotojų moterų ir vyrų bei jų palikuonių sveikatai, poveikio darbe; ragina Komisiją nedelsiant parengti išsamią strategiją dėl endokrininę sistemą ardančių cheminių medžiagų, kuri apimtų ES teisės aktų dėl pesticidų ir biocidų pateikimo į rinką įgyvendinimą, taip pat sugriežtintų profesinės rizikos prevencijos taisykles;
8. ragina Komisiją užtikrinti, kad taikant Darbo laiko direktyvą ir kitus atitinkamus teisės aktus darbo valandos būtų tokios, kuriomis būtų atsižvelgiama į darbuotojų sveikatą, saugą ir žmogaus orumą, ir veiksmingiau reguliuoti darbuotojų darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir savaitinę bendrą poilsio dieną;
9. ragina Komisiją imtis veiksmų dėl to, kad moterys vis dažniau suserga raumenų ir kaulų sistemos ligomis ir tam tikromis vėžio formomis, kurios išsivysto dėl darbo sąlygų ir jų bei namų ruošos darbų suderinto poveikio; dar kartą prašo Komisijos pateikti pasiūlymą dėl direktyvos dėl su darbu susijusių raumenų ir kaulų sistemos sutrikimų, ypatingą dėmesį skiriant dirbančioms moterims;
10. ragina Komisiją nepamiršti tos problemos, kad dėl darbo išsivysto vėžio formos, pavyzdžiui, nosies ertmės augliai, kurių vis daugėja, kai darbuotojų kvėpavimo takai netinkamai apsaugoti nuo gana įprastų rūšių dulkių, kurios kyla apdirbant medį, odą, miltus, tekstilę, nikelį ir kitas medžiagas;
11. ragina kurti ir geriau įgyvendinti DSS struktūras moterims, dirbančioms klientų patalpose, ir siūlo atlikti tyrimą, ar reikalingi teisės aktai, reglamentuojantys priežiūrą namuose;
12. ragina Komisiją atlikti gerovės darbe ir darbe patiriamą streso tyrimą, suskirstytą pagal lytį ir amžių;
13. ragina valstybes nares įgyvendinti Komisijos rekomendaciją 92/131/EEB siekiant ugdyti neigiamą požiūrį į seksualinį priekabiavimą ar kitokį elgesį, grindžiamą lytimi ir darantį poveikį orumui; ragina valstybes nares taip pat imtis veiksmų viešajame sektoriuje siekiant įgyvendinti Komisijos elgesio kodeksą – tai būtų pavyzdys privačiam sektoriui;
14. ragina valstybes nares nacionaliniu lygmeniu atlikti dirbančių gyventojų raumenų ir kaulų sistemos sutrikimų tyrimus, suskirstytus pagal lytį, amžių ir ekonominės veiklos sektorių siekiant nustatyti, kaip geriau šiuos sutrikimus stebėti;
15. pabrėžia, jog reikia, kad darbdavių organizacijos ir profesinės sąjungos toliau didintų informuotumą apie seksualinį priekabiavimą ir skatintų moteris pranešti apie incidentus, atsižvelgdamos į darbą, kuris jau atliktas vykdant Europos socialinį dialogą ir įgyvendinant Įvairių sektorių kovos su trečiųjų šalių smurtu ir priekabiavimu darbo vietoje

gaires;

16. teigiamai vertina kampaniją „Sveika darbo aplinka – mažesnis stresas“, kurią vykdo Europos Komisija; pabrėžia, kad į iniciatyvas, kuriomis kovojama su stresu darbe, dėl specifinių moterų darbo sąlygų būtina integruoti lyčių aspektą;
17. ragina valstybes nares atsižvelgti į lyčių lygybės aspektą atliekant rizikos sveikatai ir saugai darbe įvertinimo procedūras; atsižvelgdamas į tai, ragina remti mokymus apie lyčių aspekto integravimą, taip pat atstovams saugos klausimais, darbo inspektoriams ir darbo medicinos gydytojams skirtas žinias ir veiksmus visų pirma smurto dėl lyties tema, kad jie galėtų nustatyti moteris, nukentėjusias nuo smurto šeimoje, psichologinio ar seksualinio priekabiavimo darbe, ir joms tinkamai padėti, taip pat keistis pažangiąja patirtimi, kad būtų skatinamos geresnės darbo sąlygos; pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad sprendimų priėmimo procese, stebėsenos ir peržiūros procesuose dalyvautų tiek moterys darbuotojos, tiek vyrai darbuotojai;
18. ragina valstybes nares visiems savo piliečiams užtikrinti vienodas galimybes naudotis darbuotojų teisėmis ir vienodą prieigą prie viešųjų sveikatos priežiūros paslaugų, ypač atsižvelgiant į kaimo vietovėse gyvenančias moteris ir kitas pažeidžiamas piliečių grupes;
19. ragina Komisiją ir valstybes nares propaguoti ir skatinti psichinę gerovę darbo vietoje, integruojant tvirtą lyčių aspektą, ir pabrėžti poreikį plėtoti geriausios praktikos pavyzdžius ir jais keistis; ragina, kad socialiniai partneriai, ypač profesinės sąjungos, atliktų reikšmingesnę vaidmenį, atsižvelgiant į jų svarbų vaidmenį vykdant darbo praktikos, kuri pažeidžia žmogaus orumą ir neatitinka padoraus darbo sąvokos, prevenciją ir kovojant su ja;
20. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti ir remti aukštos kokybės mokymą saugos ir sveikatos srityje, bendradarbiaujant su visais suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų sukurti geriausios praktikos pavyzdžiai, pvz., susiję su mokymusi darbo vietoje, bendru mokymusi, psichikos sveikata, pirmąją pagalbą, metimu rūkyti ir su lyčių aspektu susijusiomis iniciatyvomis, kaip antai moterų sveikatos klinikos ir moterų sveikatos patikrinimai, ir jais keičiamasi;
21. pabrėžia, kad į kiekvieną darbuotojų saugos ir sveikatos strategiją turi būti integruotas kovos su seksualiniu priekabiavimu darbo vietoje aspektas ir pagal ją turi būti sukurta saugi darbo aplinka moterims;
22. pabrėžia, kad moteris reikia įtraukti į sprendimų priėmimo procesus, susijusius su geresnės sveikatos ir saugos praktikos rengimu jų darbo aplinkoje.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	14.7.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 19 -: 4 0: 8
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Daniela Aiuto, Catherine Bearder, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Elissavet Vozemberg, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Biljana Borzan, Louise Bours, Stefan Eck, Linnéa Engström, Julie Girling, António Marinho e Pinto, Dubravka Šuica, Marc Tarabella
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Nedzhmi Ali, Therese Comodini Cachia

GALUTINIO BALSAVIMO ATSAKINGAME KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	13.10.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 45 - : 2 0 : 6
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Arne Gericke, Marian Harkin, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Maria Arena, Georges Bach, Lampros Fountoulis, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Joachim Schuster, Csaba Sógor, Michaela Šojdrová, Tom Vandenkendelaere
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Gesine Meissner

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

45	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, Gesine Meissner, Yana Toom, Ulla Törnæs, Renate Weber,
EFDD	Laura Agea, Tiziana Beghin,
ENF	Mara Bizzotto,
GUE/NGL	Tania González Peñas, Rina Ronja Kari, Kostadinka Kuneva, Patrick Le Hyaric, Inês Cristina Zuber,
PPE	Georges Bach, David Casa, Dieter-Lebrecht Koch, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Michaela Šojdrová, Csaba Sógor, Romana Tomc, Tom Vandenkendelaere,
S&D	Maria Arena, Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Javi López, Emilian Pavel, Maria João Rodrigues, Joachim Schuster, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog,
VERTS/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke, Tatjana Ždanoka,

2	-
EFDD	Jane Collins,
ENF	Dominique Martin,

6	0
ECR	Arne Gericke, Zdzisław Krasnodębski, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
NI	Lampros Fountoulis,

Naudojami sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė